

INFORMATIEVE RAAD 13 JULI 2023

Notulen van de vergadering

Voorzitter: mevrouw H. van 't Riet

Griffier: de heer W. van Zanen

Tevens aanwezig: de heer E. Bouwhuis (GL), mevrouw N. van Engelen (GL), mevrouw Y. Yildiz-Kaya (GL), de heer W. Advokaat (OD), de heer A.S. de Jong (OD), de heer J. de Jong (OD), de heer H.J. Berkhout (D66), mevrouw S.E. Muijs (D66), de heer R. Poelwijk (D66), mevrouw O.U. Ramautarsing (D66), de heer A.C. van Dijk (VVD), de heer H. Dijkman (VVD), de heer J.A. Jägers (VVD), mevrouw V.A. Voermans (VVD), de heer W.K. van Es (PvdA), de heer F.W. Geerts (PvdA), mevrouw S. Kuilman (PvdA), de heer E.S. den Heijer (OPD), de heer P.A. Prins (OPD), mevrouw A.R. van Marion (OnPD) en de heer M. Sannes (OnPD)

Vanuit het college aanwezig: burgemeester E. Boog, wethouder M. Everhardt, wethouder J.D.W. Klaasse en wethouder M.A. Sikkes-van den Berg alsmede gemeentesecretaris G.T. Wildeman

1. Opening **Mededelingen door de voorzitter** **Vaststellen agenda**

De voorzitter heet iedereen van harte welkom.
Wethouder Prins is afwezig wegens verblijf in het buitenland.
Met de agenda wordt ingestemd.

2. Mededelingen portefeuillehouder

Er zijn geen mededelingen.

3. 2^e Kwartaalbrief 2023

Mevrouw Voermans (auditcommissie) merkt op dat in het advies van de auditcommissie stond dat er 2 versies gedeeld zouden worden. Dit gaat om de kwartaalbrief en de kadernota. Wat betreft de kwartaalbrief zitten de wijzigingen die zijn aangekondigd nog niet in de versie die voorligt. De herziene versie zal nog volgen.

De voorzitter gaat ervan uit dat die beschikbaar is de volgende week bij de gemeenteraadsvergadering.

VVD constateert dat de prognose voor de komende jaren is verslechterd en dat die zonder inzet van de stelpost prijsindexering nog negatiever zou zijn geweest. De Stichting Filadelfia wil woningbouw realiseren op zijn grond en heeft zich daarvoor gemeld bij de gemeente maar de gemeente geeft daar geen navolging aan. Kan de gemeente zich zomaar afzijdig houden en zo ja, is dat wenselijk? Er dienen toch zoveel mogelijk huizen te worden gebouwd in Diemen? Wellicht is het een goed alternatief voor de Harmonielaan en is er in de sociale sfeer wat mogelijk.

Op pagina 15 van de kwartaalbrief staat weer de onbegrijpelijke zin over de uitbreiding contractmanagement jeugdzorg. Graag deze tekst aanpassen zodat duidelijk wordt wat er precies aan de hand is. Wat zijn de alternatieven naast hoogwaardige specialistische jeugdhulp voor het stapelen van hulp? Als je een stapeling wilt voorkomen betekent dat toch juist een grotere druk op de hoog specialistische jeugdhulp? In ieder geval kan de 2^e kwartaalbrief niet als hamerstuk naar de raad omdat er nog een aanpassing plaatsvindt van de 2^e kwartaalbrief.

PvdA zegt dat de verleende vergunningen voor de commerciële ruimtes en de tijdelijke supermarkt ervoor zorgen dat de wijk Holland Park een leefbaar gezicht gaat krijgen. De vergroening van de wijk is duidelijk te zien. Ondanks de beheersmaatregelen maakt de fractie zich zorgen over de eventuele overschrijding op de jeugdhulp. Uitbreiding van de contractmanager kan wellicht wat lucht geven.

Opvang ontheemden is inderdaad een betere term. Het achter de hand houden van het restant van het budget lijkt verstandig, zeker als dit ter dekking is voor de aanschaf van de woonunits. Bij 2.4.1 staat de zin “de aangepaste gehandicaptenwoningen”. Dat dient te worden veranderd in ‘aangepaste woningen’. De fractie is benieuwd naar het bestedingspatroon in het kader van GALA dat in het 4^e kwartaal naar de raad komt.

De inzet om te kijken naar alternatieve vervoeropties voor leerlingenvervoer kan leiden tot minder kosten.

Er wordt serieus gestart met de transitie om van het gas af te gaan. Voorlichting en voorbereiding van de transitie is van groot belang voor de inwoners van Diemen. Naar aanleiding van de onlangs gepubliceerde stappen hoe per wijk van het gas af te gaan krijgt de fractie regelmatig concrete vragen zoals hoe gaat het nu verder, wie gaat het betalen en hoe wordt een netwerk in elkaar gezet. Onzekerheid kan leiden tot eventuele weerstand.

GroenLinks vindt het goed om te lezen dat naar verwachting het beschikbare budget voor leerlingenvervoer volgend jaar weer toereikend zal zijn. Wellicht is een besluitpunt voor de raad de wijze waarop de aanbevelingen van de rekenkamer worden opgevolgd. Het advies van de auditcommissie is heel zinnig om een kolom toe te voegen zodat kan worden gezien welke aanbeveling op dit moment helemaal onder schot is.

Onafhankelijke Partij Diemen stemt in met de gevraagde beslissingen over de kwartaalbrief.

D66 is ook blij met de toevoeging over de voortgang van de rekenkamerrapporten en de aanbevelingen en kan instemmen met het advies van de auditcommissie om daar een kleurtje aan toe te voegen.

Ons Diemen vraagt of het college de adviezen en de aanbevelingen van de auditcommissie in zijn geheel overneemt.

Ouderenpartij Diemen memoreert dat de fractie in februari 2020 om een actueel overzicht heeft gevraagd van het bomenbestand dat ook door de raad en de inwoners te raadplegen zou zijn. Er zou gewerkt worden aan een gebruiksvriendelijke ontsluiting maar het rekenkameronderzoek 2021 nam dit als een aanbeveling over en het college zette dit in het 2^e kwartaal 2021 bij Duo+ uit. Op dit moment is er nog niets en weer wordt de gemeente geconfronteerd met boze omwonenden, nu van de Ooster Ringdijk, die zich beklagen over het gebrek aan communicatie en participatie over hun bomen. Het college zou toch geleerd moeten hebben van de ophef rond de bomen van het Van Gemertplantsoen?

Het college heeft geen regie gevoerd over communicatie. Als een verkeerd kaartje met een verkeerd aantal bomen wordt meegestuurd is dat geen regie. Dat geldt ook voor als er meer

parkeerplaatsen worden ingetekend als er nodig zijn en Duo+ na 2 jaar nog steeds geen openbare databank met bomen heeft geleverd. Er staan nu nog mensen op die zeggen dat zij niet betrokken zijn geweest bij de participatie rond de herinrichting van de Ooster Ringdijk en dat is ook geen regie.

D66 vraagt zich af hoe een openbaar register met bomen zou hebben geholpen om de bewoners van de Ooster Ringdijk minder ontevreden te maken.

Ouderenpartij Diemen zegt dat de gemeente ontevreden bewoners nooit kan voorkomen maar als zij inzage hadden gehad in de kwalificatie van de bomen had hen dat in ieder geval feitelijke informatie verschaft over de bomen terwijl de raad nu wordt geconfronteerd met gevoelens over bomen die door de raad niet kunnen worden weersproken omdat niet kan worden verwezen naar het openbare bomenregister. De gemeente Amsterdam heeft dat wel. Het college maakt zijn eigen intenties niet waar. Er is al een landelijk bomenregister van de Wageningen Universiteit.

Wethouder Klaasse merkt op dat 1 miljoen negatief inderdaad vervelend is en de wind gaat de andere kant opwaaien. Vorig jaar stond de gemeente bij de 2^e kwartaalbrief ook bijna 1 miljoen in de min maar dat is nog helemaal ten goede gekeerd. Daarvan kan dit jaar niet worden uitgegaan. De stelpost is in de begroting opgenomen om hem juist voor dit doel in te kunnen zetten.

VVD vindt het heel erg gepast om de stelpost nu in te zetten maar het was fijn geweest als het niet nodig was geweest.

Wethouder Klaasse hoopt dat volgend jaar het budget voor het leerlingenvervoer voldoende zal zijn. Er was wat ruimte in het budget maar dat is het afgelopen jaar helemaal ingevuld en zelfs meer omdat er wat noodmaatregelen waren en extra ondersteuning getroffen moest worden. Hopelijk blijven volgend jaar de noodmaatregelen uit omdat wat dit jaar is gedaan voldoende is.

Het advies van de auditcommissie gaat met name in op de doorwerking van het rekenkameronderzoek. Onder andere staat daar de suggestie in om gebruik te maken van een stoplichtmodel. Dat lijkt op zich een interessante manier om in ieder geval de tekst wat te beperken en daar gaat naar gekeken worden.

Wethouder Everhardt meldt dat het college vooralsnog de plannen van Filadelfia niet passend vindt en ook niet aansluitend bij de aangrenzende projecten waar de gemeente nu al mee bezig is maar het college wil in de toekomst zeker van gedachten wisselen over woningbouw op het perceel met de restrictie dat het ruimtelijk inpasbaar moet zijn in de omgeving en de visie van de gemeente.

VVD vraagt waarom de woningbouw daar niet passend is.

Wethouder Everhardt zegt dat dan een afspraak moet worden gemaakt om het wat uitgebreider te kunnen toelichten.

Wethouder Sikkes verbaast het dat de Ouderenpartij Diemen de vraag stelt of het college in regie is wat betreft de participatie over bomen want de situatie is in de afgelopen gemeenteraadsvergadering duidelijk uitgelegd. Deze reactie is voor de Bühne.

Ouderenpartij Diemen constateert dat de wethouder in antwoorden aan de raad de rollen probeert om te draaien want hij moet antwoorden geven op de kritiek die is geuit.

Wethouder Sikkes merkt op dat hij zelf gaat over het moment dat hiervoor geschikt is. Het gehele proces inclusief de participatiemomenten is een paar weken geleden uitgelegd. Dan is het moment door de Ouderenpartij Diemen opvallend gekozen.

Ouderenpartij Diemen zegt dat het nu gaat over de eerste terugkoppeling van het rekenkamerrapport en de bewoners van de Ooster Ringdijk roeren zich over de manier waarop de participatie heeft plaatsgevonden. Er vindt een herhaling plaats van de omstandigheden 4 jaar geleden bij het Van Gemertplantsoen en het college zou hiervan geleerd moeten hebben.

Wethouder Sikkes stelt dat het niet in regie zijn en hiervan leren een kwalificatie is en hij deelt de geuite mening niet. Als wordt besloten om aan de slag te gaan in een gebied voor wat betreft groot onderhoud wordt er altijd informatie opgehaald bij de inwoners. Er zijn 800 brieven huis aan huis verstuurd en er zijn aanplakbiljetten in de Ooster Ringdijk opgehangen. Voorts is er gecommuniceerd via de website. Zo is breed opgehaald wat de mensen wel of niet zouden willen met de Ooster Ringdijk. Dat heeft geleid tot een schetsontwerp waar veel mensen op hebben gereageerd. Voordat zij konden reageren zijn er weer 800 brieven verstuurd en is weer gecommuniceerd via de eigen website en zijn er weer aanplakbiljetten opgehangen bij de Ooster Ringdijk. Hetzelfde geldt voor het voorontwerp en het definitieve ontwerp. Over die stappen is de raad ook continu geïnformeerd. Het is dus een te zware aantijging dat de mensen niet hebben kunnen participeren en ook een oneerlijke want het college heeft alles uit de kast gehaald zodat mensen ervan konden weten. Welke aanpassing had de Ouderenpartij Diemen dan willen doen wanneer ze zegt dat het college niet in regie is?

De Ouderenpartij Diemen begint met een bomenregister en eindigt bij de Ooster Ringdijk en dat is een gekunsteld iets want daar lopen de emoties op dit moment hoog op vanwege de bomenkap. Het bomenregister is door het college toegezegd maar in 2020/2021 is er vertraging opgelopen. Overigens wordt dit probleem er niet mee opgelost want in het bomenregister van Amsterdam staat niets over de status van de bomen. Dat komt omdat bomeneffectanalyses dagopnames zijn. Een boom kan zich namelijk herstellen. Anders zou het systeem constant hierop moeten worden bijgehouden.

Inwoners hebben altijd alle ruimte in participatieprocessen om op meerdere momenten te kunnen reageren. Daarna komt het college op basis van door de raad vastgesteld beleid tot het ontwerp voor een gebied. De medewerkers gaan graag met raadsleden het gebied in zodat zij zich kunnen informeren over de situatie. De opmerking van de Ouderenpartij Diemen is opportuun want er is geen reden om het nu weer te bespreken anders dan wellicht bij het bomenregister.

Ouderenpartij Diemen herhaalt dat de fractie 3 jaar geleden heeft gevraagd om het bomenregister en dat is ook toegezegd. Vanavond is alleen geconstateerd dat het college dit nog niet geleverd heeft. De wethouder zegt niet waarom het is vertraagd.

De raad is op de hoogte gehouden van het proces maar kennelijk is dit niet voldoende geweest want raadsleden worden aangesproken door bewoners van waarom zijn we niet op de hoogte gesteld en waarom zijn die keuzes gemaakt.

Wethouder Sikkes hoort van de Ouderenpartij Diemen en van andere raadsleden graag wat zij anders willen in dit proces. Iedereen is voldoende de gelegenheid geboden om te participeren. Er vertrekken mensen en er komen andere mensen wonen. Dat kan de

gemeente niet voorkomen en daarom zullen er altijd mensen op een later moment instappen. De gemeente is er wettelijk niet voor verantwoordelijk wanneer de situatie ineens anders wordt na de koop van de woning. Iemand die een huis koopt of betreft moet zich ervan vergewissen wat er voor veranderingen in de omgeving te wachten staan. Wat wil de Ouderenpartij Diemen anders in het participatieproject waarbij kan worden gegarandeerd dat dan ook iedereen daadwerkelijk participeert?

Ouderenpartij Diemen kiest zijn eigen moment om de wethouder te laten horen hoe de fractie het anders zou willen zien. De wethouder moet antwoord geven op de vraag waarom in de participatie dingen zijn misgegaan. Als mensen er later komen wonen hebben ze misschien bepaalde dingen gemist maar er zijn ook mensen die daar al langer wonen en klachten hebben geuit.

Wethouder Sikkes vindt dat het participatieproject goed is verlopen en als de Ouderenpartij Diemen vindt dat dit niet het geval is dient die partij ook aan te geven welke alternatieven ze wil.

VVD vraagt of wanneer de wethouder nog een keer dit traject zou doorlopen hij hetzelfde zou doen.

Wethouder Sikkes zegt dat hij dan exact hetzelfde zou doen behalve het foutje in het aantal bomen. Dat was heel vervelend want daardoor leek het aantal bomen te verdubbelen maar het aantal bleef gelijk. Als de raad betere ideeën heeft over het participatieproces hoort hij dat graag want iedereen moet het gevoel hebben dat die mee heeft kunnen participeren of de mogelijkheid had om te participeren.

Wat betreft de jeugdhulp. De schaarste in middelen als in capaciteit gaat naar de kinderen die het het hardste nodig hebben. Dat kan door een stapeling van lichtere zorg en ook door het inzetten van hoog specialistische hulp. Dat kan per casus verschillen.

GroenLinks gaat het erom wat betreft het stoplichtmodel dat er een kolom naast komt van welke maatregel is onder schot en welke kan er weer vanaf.

Ons Diemen memoreert dat de raad op 24 maart 2023 informatie heeft gehad van het college over het wandellandschap Ooster Ringdijk. Het betreft een besluit met impact op de leefomgeving. De gemeenteraad zorgt voor een aanvaardbaar woon- en leefklimaat en de gemeente is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. De raad bepaalt op welk kwaliteitsniveau dat gebeurt. Inmiddels is er meer dan 60% aan handtekeningen tegen het ontwerp opgehaald. Het wandellandschap Ooster Ringdijk moet worden opgenomen in de bestuurlijke termijnagenda voor bespreking in de raad.

D66 vraagt wat dit te maken heeft met de 2^e kwartaalbrief.

Ons Diemen zegt dat dit te maken heeft met de oproep van het college.

De voorzitter merkt op dat wethouder Sikkes-van den Berg vroeg om input om de participatie anders of beter te doen.

Ons Diemen wil in een raadsvergadering nog een keer op dit onderwerp terugkomen.

De voorzitter geeft aan dat dit onderwerp vanavond niet op de agenda staat. Het komt ook niet op de agenda omdat het de bevoegdheid van het college is om dit vorm te geven en uit te voeren.

GroenLinks geeft aan dat de fractie nog op pad gaat met een aantal bewoners aan de Ooster Ringdijk. Gelet op de toelichting van het college vanavond en wat er is gedaan aan informatie op verschillende momenten aan de bewoners twijfelt de fractie er niet aan dat de participatie tekort is geschoten.

Ons Diemen legt uit dat het voorstel juist is gedaan om te voorkomen dat vanavond een inhoudelijke discussie wordt gevoerd over het onderwerp. Daarom dient dit punt te worden doorgeschoven zodat er later uitvoerig met elkaar over van gedachten kan worden gewisseld.

Ouderenpartij Diemen stelt dat wanneer het college vraagt of de raad alternatieven heeft voor het participatieproces het eerst in de raad moet worden geagendeerd met een evaluatie van het proces zoals het is verlopen. De essentie van het betoog was het ontbreken van het bomenregister en de wethouder kan het na drieënhalf jaar de raad niet aandoen met het is vertraagd. Er moet een beter antwoord komen.

Wethouder Klaasse zegt toe dat de extra kolom met de kleuren zal worden toegevoegd.

Conclusie:

De voorzitter gaat ervan uit dat dit gebeurt met ingang van de 2^e kwartaalbrief volgend jaar. Het voorstel gaat als bespreekstuk naar de raad.

4. Kadernota 2024 gemeente Diemen

Onafhankelijke Partij Diemen constateert dat er in 2026 een ravijnjaar op de gemeente afkomt, veroorzaakt door het financiële beleid van het kabinet. De financiële onzekerheid slaat dus toe in 2026 en de inkomsten voor de gemeente zullen minder worden door de herijking van het Gemeentefonds en de hervormingsagenda jeugd. Daarnaast de stijgende rente, de hoge inflatie en de toenemende armoede, de woningmarkt die stil is komen te vallen, de stijgende rente enzovoort. Het wordt een roerige tijd waarin de inwoners moet worden uitgelegd wat de gevolgen zijn van de tekorten. Hopelijk komt het Rijk snel met duidelijkheid want de jaren 2026 en 2027 blijven onzeker.

Als het Rijk de middelen voor de uitvoering van taken naar beneden schroeft dient bij het Rijk te worden gemeld dat de taken niet kunnen worden uitgevoerd. De voorzitter van de VNG zei dit als volgt: zonder knaken ook geen extra taken. Omdat Diemen groeit moet er op vele terreinen een tandje bij om de dienstverlening op orde te houden. Met het verhogen van de ambities voor sociale en middenhuur worden hopelijk de mogelijkheden voor inwoners met een laag en middeninkomen verhoogd.

De inwoners hebben ook de gevolgen gevoeld van de enorme prijsstijgingen waarbij de dagelijkse boodschappen niet meer zo vanzelfsprekend waren. Met name werkende mensen met een laag inkomen maken nog te weinig gebruik van de beschikbare hulp en voorzieningen door wantrouwen, schaamte, complexiteit of onwetendheid maar geldzorgen, armoede en schulden kunnen iedereen treffen. Met de steunimpuls, de hulp van voedselbanken en kerken lukt het nog niet voldoende. Volgens het Centraal Planbureau neemt de armoede in 2024 toe. Leven gezinnen in armoede, dan treft dat ook de kinderen en dat werkt door tot in het volwassen leven. Kinderen die in armoede opgroeien hebben direct een achterstand en dat is onacceptabel. Er mag niet worden bezuinigd op het minimebeleid

en armoedebestrijding. Zonder extra beleid in de armoedebestrijding worden de doelen niet gehaald. Daarom overweegt de fractie om een motie in te dienen waarin aan het college wordt gevraagd om niet te bezuinigen op het minimabeleid en armoedebestrijding.

D66 vraagt waar staat dat het college van plan is om te gaan draaien aan de knoppen van minimavoorzieningen.

Onafhankelijke Partij Diemen zegt dat er hele slechte jaren aankomen waarin alle zeilen moeten worden bijgezet. Daar wordt in de stukken over gesproken.

D66 stelt dat in de kadernota staat dat het college zich wil blijven inzetten op de steunimpuls en andere ondersteuning van de minima.

Bij vraag 28 was gevraagd of het klopt dat deze tabel leeg is en het antwoord was ja, dat klopt. Uit de beantwoording van andere technische vragen kon worden gehaald dat die leeg was omdat er geen ontwikkelingen zijn maar voortaan graag een wat betere toelichting bij de antwoorden.

In 2026 kan de gemeente geen structureel sluitende begroting maken en in normale tijden is een sluitende begroting een voorwaarde om ervoor te zorgen dat de gemeente Diemen een sterke en zelfstandig gemeente blijft. Het Rijk vraagt echter voor 3 miljard meer aan taken van de gemeenten dan ze bereid is om daarvoor te betalen. Hopelijk is het Rijk in de komende 2 jaar toch bereid om dit te corrigeren. Het is verstandig om nu niet als een gek te gaan bezuinigen omdat je dan het risico loopt dat je mooie dingen wegbezuinigt terwijl het mogelijk is dat over 2 jaar het Rijk er toch nog wat geld bij geeft of een taak wegneemt bij de gemeente. Dan heb je iets wegbezuinigt en dat krijg je niet meer terug. Pas als de gemeente zeker weet dat ze moet bezuinigen dient er te worden bezuinigd.

Ouderenpartij Diemen wijst erop dat het college terughoudendheid in de kaderbrief voorstelt om voorstellen op te nemen die financiële gevolgen hebben.

D66 zegt dat juist een goed financieel beleid de manier is om als Diemen zelfstandig te kunnen blijven. Dat betekent niet dat je het tekort maar laat oplopen.

Ouderenpartij Diemen vraagt over welk tekort wordt gesproken. De gemeente heeft een uitstekende vermogenspositie en tekorten worden voorspeld in 2026. Voor 2024 en 2025 weet het college de tekorten alweer terug te brengen tot een sluitende begroting.

D66 heeft het over het structurele tekort vanaf 2026. Daar zit een onzekerheid in want niet bekend is wat het Rijk gaat doen en de hoop is dat het Rijk die 3 miljard gaat goedmaken in de komende 2 jaar. Het is echter uniek om als gemeente te zeggen van wij presenteren geen sluitende begroting vanaf 2026. Normaal zou de provincie dat ook niet goedkeuren. Er mag echter niet van worden uitgegaan dat het allemaal goed komt en op hoop van zegen nu maar te veel geld gaan uitgeven. Nu mogen dingen niet worden wegbezuinigt maar de gemeente moet wel goed financieel beleid blijven voeren.

Het college gaat indexeren met 3,9%. De eigen kosten stijgen met 4,3% en de personeelskosten zelfs met 4,7%. Wordt met die 3,9% de kostendekkendheid stabiel gehouden of is het niet beter dat de gemeente de eigen kosten in ieder geval doorberekent? Een belangrijk onderdeel van de stadspas was dat je daarmee makkelijk sport kon betalen want formuleren en bonnetjes is een drempel voor veel mensen om gebruik te maken van de regelingen die er zijn dat kinderen gratis kunnen sporten. Waarom loopt het zo moeizaam met de stadspas wat betreft de invoering van gratis sporten? Kan de raad iets doen om dit op te lossen en is er een beeld van wanneer dit probleem opgelost zou kunnen zijn?

Het AGO-bad gaat op termijn verdwijnen want Diemen kan niet de volledige subsidie van Amsterdam overnemen. Dat zou betekenen dat de wachttijden voor zwemlessen flink gaan oplopen in het Duranbad terwijl bij de zwembaden nu al flinke wachttijden zijn voor kinderen die willen leren zwemmen. Kan hier iets aan worden gedaan, bijvoorbeeld in de plannen voor de vernieuwing van het Duranbad?

Goed is dat de gemeente maximaal gebruik maakt van de middelen voor verduurzaming zoals de CDOKE-regeling. Ook voor de moeilijke situatie op de woningmarkt zet het college zich maximaal in voor het bouwen van woningen.

Ons Diemen constateert dat het college nog niet definitief heeft afgewogen of een verhuurdersvergunning in het kader van de Wet goed verhuurderschap een optie is. Diemen heeft echter heel veel huurders die soms moeten smeken om inzicht te krijgen in de afrekening van de servicekosten of de energiekosten et cetera. Zo'n vergunning moet direct worden ingezet.

Bij de verantwoording van de rechtmatigheid wordt onderscheid gemaakt in fouten en onzekerheden. De term onzekerheden komt uit de accountantscontrole en dat heeft een andere aard dan onduidelijkheden. Onzekerheden horen bij het weerstandsvermogen en de risicobepaling. Binnen de rechtmatigheidscontrole wordt onderscheid gemaakt tussen afwijkingen, fouten, onduidelijkheden, begrotingsonrechtmatigheden en deze begrippen zijn onderling niet uitwisselbaar maar er kan wel sprake zijn van een overlap. Het college moet rapporteren over fouten en onduidelijkheden en niet over onzekerheden en dat bij elkaar vegen in het foutenpercentage.

Het college moet in de verantwoording gebruikmaken van de termen fouten en onduidelijkheden. De auditcommissie heeft het college gevraagd om voorafgaande aan de vaststelling van de programmabegroting 2024 met een toelichtende memo te komen over de rechtmatigheidsverantwoording met duidelijke grenzen tussen rechtmatigheid, fouten en onduidelijkheden. Kan de raad hierop rekenen?

D66 stelt dat fouten en onduidelijkheden op één hoop gooien gewoon de wet is. De auditcommissie heeft er de aandacht op gevestigd dat de grens die je daarvoor stelt ergens tussen de 1 en 3% moet liggen en pas op wanneer je die op 2% stelt, dan zou het best kunnen dat Diemen daar bovenuit komt.

Ons Diemen zegt dat het niet gaat over fouten of onduidelijkheden maar over onzekerheden maar de papieren zullen worden gestuurd aan D66 waar dit kan worden teruggevonden. Hopelijk wordt het advies van de auditcommissie overgenomen met deze toevoeging.

Ouderenpartij Diemen is van mening dat de boekhoudkundige benadering in de kaderbrief het gebrek aan ambities verhuult. Vertraging in woningbouw, inflatie, rentestijging et cetera leiden tot onzekerheden en minder inkomsten.

GroenLinks vraagt wat de Ouderenpartij Diemen het college verwijt wat betreft de vertraging in de woningbouw. Het is toch algemeen bekend dat de aannemerssector het ingewikkeld heeft op dit moment?

Ouderenpartij Diemen verwijt het college op dat punt niets. Het gaat om het gebrek aan ambities van dit college.

PvdA vraagt waar de Ouderenpartij Diemen een gebrek aan ambitie ziet bij het college.

Ouderenpartij Diemen zegt dat eerst naar het verdere betoog van de fractie moet worden geluisterd. Het tekort in 2024 en 2025 wordt in de kaderbrief alweer weggewerkt. Wat blijft van het verwachte ravijnjaar 2026 over nu het kabinet is gevallen? Het college is terughoudend om nieuwe ontwikkelingen met financieel effect op te nemen in de kadernota maar juist in moeilijke tijden moet de gemeente anticyclisch begroten en investeren. Dat levert werk en voorzieningen voor de inwoners op. Dit college komt echter niet eens het eigen coalitieakkoord na waarin is vastgelegd dat jaarlijks in de kadernota en de begroting de ambities uit het coalitieakkoord worden vertaald zodat een integrale afweging kan plaatsvinden. Het college heeft bijvoorbeeld geen enkele tekst opgenomen over Verkeer en vervoer.

D66 merkt op dat het voor gemeenten erg lastig is om anticyclisch te investeren want de gemeente is bij wet verplicht om een sluitende begroting te presenteren. Anders grijpt de provincie in.

Ouderenpartij Diemen heeft niet voorgesteld om een niet-sluitende begroting te realiseren.

D66 vraagt hoe de Ouderenpartij Diemen dan anticyclisch wil investeren met een sluitende begroting.

Ouderenpartij Diemen zegt dat dat kan worden gedaan door alle mogelijke investeringen af te wegen tegen de uitgaven.

D66 is van mening dat het college dit ook gaat doen bij de begroting.

Ouderenpartij Diemen stelt dat in de kaderbrief bepaalde keuzes niet worden voorgelegd zodat de raad ook niet die afweging kan maken.

In het coalitieakkoord staat dat extra aandacht zou worden besteed aan kwetsbare doelgroepen zoals voetgangers en fietsers maar daar is in de kaderbrief niets van terug te vinden. Ook niet over de toegenomen drukte en het gevaar op straat, vooral door opgevoerde e-fietsen die met 40 km/h voorbij zoeven. In het coalitieakkoord wordt een fietsstraat aangekondigd en de fietsoversteek Weteringweg zou verbeterd worden. Parkeren van deelscooters mag niet leiden tot overlast. Waar blijven de maatregelen? De fiets/voetgangersbrug over de Weespertrekvaart is onderzocht en er liggen ontwerpen. In de 2^e kwartaalbrief staat dat er subsidie wordt gevraagd bij de Vervoerregio maar in de kaderbrief wordt dit niet genoemd.

Zonder enige terughoudendheid wordt uitbreiding van de personeelsformatie aangekondigd maar de noodzaak wordt nergens aangetoond en het effect kan worden betwijfeld. Waarom meer boa's in dienst nemen als die geen verkeersbevoegdheden hebben?

VVD wijst erop dat in de kadernota staat aangegeven dat de boa's moeten worden aangenomen omdat er op dit moment geen capaciteit is om bijvoorbeeld 's avonds op pad te gaan voor bijvoorbeeld de horeca.

Ouderenpartij Diemen merkt op dat de politie iemand met een opgevoerde brommer kan aanhouden en in beslag nemen et cetera maar dat gebeurt niet meer. In het verkeer geldt het recht van de sterkste. Verkeersveiligheid is overgedragen aan de wethouder van Ons Diemen maar er worden geen concrete plannen of ambities gehoord op dit gebied.

PvdA vraagt of kan worden verwacht dat de Ouderenpartij Diemen volgende week komt met een aantal moties of amendementen om alles wat in de ogen van die fractie niet ambitieus genoeg is aan te passen.

Ouderenpartij Diemen zegt dat de fractie er bewust voor heeft gekozen om vanavond geen moties aan te kondigen maar als blijkt dat met moties een bepaalde richting kan worden aangegeven die door andere fracties wordt gesteund wordt daarop teruggekomen. Twee maanden geleden is een startnotitie vastgesteld voor de verbouwing van het gemeentehuis voor een bedrag van 3 miljoen euro zonder btw. Het huidige gebouw is in 2000 opgeleverd en er is nauwelijks de noodzaak aangegeven waarom een gebouw van 23 jaar al vertimmerd moet worden. Die uitgaven zijn op dit moment financieel onverantwoord. Gebruikelijk is een levensduur van 30 jaar en daarom moet de interne verbouwing worden gefaseerd tot 2030. Het college en ambtenaren moeten eerst zelf kritisch kijken naar de geplande uitgaven, met name voor de bedrijfsvoering, en geen voorstellen aan de raad doen die niet noodzakelijk zijn.

VVD constateert dat voor 2024 nieuw beleid is opgenomen in de kadernota en dat is positief. Het nieuwe beleid vertaalt zich vooral in nieuw personeel. Wat opvalt is de geringe hoeveelheid nieuwe ontwikkelingen c.q. nieuw beleid. Zo is er op het gebied van verkeer, vrije tijd en leefomgeving nauwelijks of helemaal geen nieuw beleid geformuleerd. Een nieuwe ontwikkeling zou ook versobering kunnen impliceren. In de kadernota wordt weinig vooruitgekeken en een grondige blik vooruit zou toch mogelijk moeten zijn met een extra wethouder ten opzichte van het vorige college.

Er worden wel veel prestatie-indicatoren vermeld maar helaas worden die niet vaak ingevuld en daarom is het lastig of helemaal onmogelijk om beleid te beoordelen op effectiviteit. Er wordt nu aangegeven dat er werk wordt gemaakt van verbeterde prestatie-indicatoren maar dit gaat wel erg traag. Pas op zijn vroegst bij de begroting van 2025 kan hiervan resultaat worden gezien. Het college zou hiermee eerder aan de slag moeten gaan.

Ondanks de goede reservepositie is de financiële toekomst van Diemen onzeker. In de afgelopen jaren kreeg de gemeente consequent meer toebedeeld door het Rijk dan was verwacht en dat heeft mede geleid tot een goede reservepositie maar er lijken nu echt maatregelen nodig om te komen tot een structureel sluitend meerjarenperspectief.

Wat betreft jeugdzorg wordt steeds hetzelfde verhaal gelezen over de extra capaciteit op contractenmanagement. Dat is niet de heilige graal maar het is belangrijk om de kosten daarmee in de hand te houden. Daarom dient de raad goed op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen op dit gebied en wanneer er relevante ontwikkelingen zijn op dit vlak dient de raad hiervan op de hoogte te worden gesteld, bijvoorbeeld via de informatie van het college. Het is goed dat er in het kader van een steunimpuls een regeling in het leven is geroepen op basis van draagkracht want juist veel werkende mensen die net iets meer verdienen dan het minimumloon hebben het financieel vaak zwaar en voor hen zijn er veel minder ondersteunende maatregelen. Hopelijk blijft deze insteek onderdeel van het armoedebeleid. Er is niet voldoende capaciteit in huis om in de avonduren boa's te kunnen inzetten en de VVD is daarom blij met de extra capaciteit die wordt toegevoegd. Vanwege de relatief jonge leeftijd van de boa's wordt een extra boa aangetrokken. Vreemd want jong is toch niet hetzelfde als onervaren?

In Diemen kan bijna nergens in de openlucht worden gezwommen. Er werd gehandhaafd op Verboden te zwemmen in de Weespertrekvaart ter hoogte van de Hartveldseweg maar met het steeds warmere zomerweer zal de behoefte om buiten te zwemmen steeds groter worden. Daarom moet er nu snel werk worden gemaakt van het in de omgevingsvisie opgenomen strandje aan de Diem. Dit wordt ook genoemd in het ambitiedocument van het

Groengebied Amstelland maar deze nota's lopen tot respectievelijk 2040 en 2033. Wanneer kan actie worden verwacht hieromtrent?

De afvalstoffenheffing zal worden verhoogd omdat die kostendekkend moet zijn en door de inwoners wordt opgebracht. Eenpersoonshuishoudens betalen maar weinig minder dan meerpersoonshuishoudens terwijl ze minder afval produceren waardoor ze onevenredig moeten bijdragen. Eenpersoonshuishoudens moeten alle kosten van huur, energie met hun inkomen ophoesten en hebben het daardoor vaak extra zwaar. Het college gaf al eerder aan om het verschil te willen vergroten maar tot op heden is er op dit vlak nog niet veel gebeurd. Er wordt van uitgegaan dat een en ander bij de begroting 2024 wordt opgepakt. Het zou kunnen voorkomen dat een eenpersoonshuishouden meer afval produceert dan een meerpersoonshuishouden maar op een dergelijke uitzondering kan geen beleid worden gebaseerd.

De fractie maakt zich zorgen over de fietsoversteek Weteringweg richting Diemberbos, net zoals de Ouderenpartij Diemen. Het is daar lastig inschatten voor fietsers of een overstek veilig kan en er moet nu snel worden onderzocht of bijvoorbeeld verkeerslichten een oplossing zouden kunnen zijn. Uiterlijk in 2024 zou er een veilige situatie moeten zijn gecreëerd. De fractie overweegt om met een of meer moties te komen op het gebied van verkeersveiligheid.

PvdA constateert dat tot 2027 1636 nieuwbouwwoningen in de planning aan het bestand worden toegevoegd, zowel sociale woningbouw, middenhuur en koop. Gezien de onzekere situatie is het de vraag of dit allemaal wel haalbaar is en wanneer de oplevering plaatsvindt. Het voorstel om dit te middelen tot 400 woningen per jaar lijkt aanvaardbaar om tot een financiële planning te komen. Een prijsindexering van 3,9% blijft altijd een risico. Gezien de inhuur van veel personeel en moeilijk vervulbare vacatures blijft het spannend of dit reëel is. Nieuw beleid op het gebied van uitbreiding jeugdwerk laat zien dat de gemeente zorg heeft voor de jongeren. Ook dit jaar zijn de budgetten bijzondere bijstand overschreden en het is de vraag of de kosten gecompenseerd zullen worden. De stijgende inflatie zal een toename betekenen voor het beroep op de minimaregelingen en de Voedselbank. Dit wordt gevoed door een stijgend aantal mensen met schulden die uitstel van betaling hebben gekregen en het niet meer kunnen betalen. De 20 nieuwe maatregelen in de Participatiewet moeten bestaanszekerheid waarborgen en dit vergt terecht uitbreiding van de capaciteit. Het wordt een grote opgave om een structureel sluitende meerjarenbegroting te maken. Gemeenten gaan in 2026 volgens het COELO 3,9 miljard tekortkomen en in 2028 zelfs 6,2 miljard. Diemen heeft gelukkig een goede financiële positie maar het wordt toch een spannende exercitie de komende jaren.

GroenLinks herkent in de kadernota ambities op verschillende vlakken en continuering van beleid waar het college zich hard voor gaat maken ondanks dat het de komende jaren financieel zwaarder wordt. Goed om te zien dat Diemen vooroploopt in duurzaamheid en dat Diemen blijft inzetten op een goed armoedebeleid. Het college blijft mensen ondersteunen die het nodig hebben maar niet worden herkend de zorgen van de Onafhankelijke Partij Diemen. Verschillende jaren met de financiële meevallers maakt het mogelijk om de eerstkomende jaren met enige vertrouwen tegemoet te zien want als het nodig is kunnen een paar magere jaren worden opgevangen. De oorzaak van het ravijnjaar 2026 ligt in Den Haag en de oplossing zal voor een groot deel ook daar vandaan moeten komen. De fractie kan zich goed vinden in het signaal naar de rijksoverheid dat het college het in 2026 op een tekort laat aankomen omdat het anders onvermijdelijk zal leiden tot het snijden in belangrijke voorzieningen.

Wethouder Klaasse geeft aan dat het jaar 2026 gelukkig nog 2 jaar weg is en waarschijnlijk zal het college voor dat jaar geen sluitende begroting voor elkaar kunnen krijgen. Dat heeft niets te maken met een gebrek aan ambitie want het college barst van de ambities die ze overeind wil houden in een moeilijke tijd. Landen maakten vroeger soms gebruik van anticyclisch begroten maar gemeenten niet. De provincie zal in ieder geval in het komende jaar een structureel sluitende begroting willen zien.

Ouderenpartij Diemen memoreert dat bij de vorige financiële crisis de provincie Noord-Holland heel bewust anticyclisch heeft begroot en geïnvesteerd om de economie te ondersteunen. Provincies en gemeenten deden dit 10 jaar geleden ook al.

Wethouder Klaasse legt uit dat de provincie de toezichthouder is en die geeft aan dat de begroting het komende jaar structureel sluitend moet zijn.

Ouderenpartij Diemen zegt dat dit een boodschap is die de provincie altijd uitdraagt omdat ze daartoe verplicht is en gemeenten ook.

Wethouder Klaasse herhaalt dat de gemeente verplicht is om het komende jaar een structureel sluitende begroting te overleggen. De provincie zal wel minder zwaar letten op de jaren daaropvolgend maar uiteindelijk zal altijd de gemeente het perspectief van een sluitende meerjarenbegroting moeten kunnen laten zien. De provincie zal Diemen niet tegelijk op de vingers tikken wanneer de begroting 2026 in de min gaat maar richting 2026 zal de gemeente het geluk moeten hebben dat het Rijk toch bijpast of er zullen passende maatregelen moeten worden genomen. Ambities is goed maar onverantwoord geld uitgeven wat je niet hebt is ronduit onverantwoord.

De uitspraak van de voorzitter van de VNG 'zonder knaken geen extra taken' is gericht op de onderhandelingen tussen VNG en Rijk want als de gemeente bepaalde taken niet uitvoert zijn vaak de bewoners de dupe en daarom is het college niet van plan om tegelijk een jaar te gaan staken op een bepaald taakgebied maar het is in de onderhandelingen goed om wel eens krachtige taal uit te slaan. In het kader van het jaar 2026 zullen niet nu allerlei zaken in de kadernota worden verwerkt waardoor misschien voorzieningen worden kapot bezuinigd. Het zou wel kunnen dat er incidenteel een kleine min is en dat is zelfs een beetje anticyclisch begroten.

Het college gaat in principe uit van een prijsindexatie van 3,9%, voor lonen van 4,7% en voor een gemeenschappelijke regeling en Duo+ een gemiddelde van die twee. Vanuit het perspectief van de lasten voor de bewoners wordt gekeken naar een prijsindexatie. Wat betreft de prijsindexatie voor uitgaven wordt alles gestopt in een grote stelpost en in principe kan daar enige variatie in zitten per onderdeel. Het kan zeker dat toch iets omhoog wordt gegaan in percentage en bijvoorbeeld bij de afvalstoffenheffing gaat dat ook gebeuren. Vervolgens wordt gekeken, gezien de algemene lasten voor de bevolking, waar wordt opgeplust want als meer wordt gedaan dan die 3,9% dient daar ook een dekking tegenover te staan en dat is dus een politieke keuze. Daarnaast moet ook gekeken worden naar inwoners die het wat minder makkelijk hebben voordat dit als dekkingsmiddel wordt ingezet om ambities te halen maar daar wordt in de begroting op teruggekomen. Het zou bijvoorbeeld kunnen zijn dat de ozb met iets meer dan 3,9% omhoog gaat maar dat is dan een politieke keuze. Het is wel zeker dat de verhoging van de afvalstoffenheffing meer zal zijn dan 3,9% omdat die kosten enorm zijn toegenomen.

Voor de begroting zal het college komen met een memo waarin wordt ingegaan op onduidelijkheden en onzekerheden et cetera. De auditcommissie heeft al een memo ontvangen en die kan eigenlijk direct worden toegestuurd maar het is nog niet helemaal

uitgekristalliseerd. Die memo is nu alweer achterhaald en dan komt er voor de begroting een memo.

Er is in de regio een enorm tekort aan zwemwater omdat hier heel veel mensen wonen en zelfs Amsterdam heeft niet veel zwemwater. Dat wordt aangevuld met veel kleine baden maar ook straks met het nieuwe Flevoparkbad. Op dit moment is er genoeg zwemwater voor Diemen maar er komen ook heel veel mensen uit Amsterdam naar het Duranbad en het AGO-bad. Er gaat in dit kader een onderzoek worden gedaan binnen de gebiedsontwikkeling Diemen Zuid. Er moet voldoende zwemwater zijn en bekeken wordt of dat gecentraliseerd kan worden in één locatie of dat je daar nog een paar jaar het AGO-bad voor nodig hebt. Misschien biedt het Flevobad soelaas omdat Amsterdamse kinderen niet naar Diemen hoeven te gaan.

Ouderenpartij Diemen vraagt of er straks ervan wordt uitgegaan dat het Duranbad een regionale voorziening moet zijn.

Wethouder Klaasse zegt dat er nu al veel Amsterdamse kinderen in het Duranbad komen en als daar straks een mooi nieuw zwembad wordt neergezet zal dat ook Amsterdamse kinderen trekken, net zoals Diemense kinderen naar Amsterdamse zwembaden en sportverenigingen gaan. Het AGO-bad is een mooie voorziening voor doelgroepen en gezien moet worden hoe het in het Flevoparkbad uit gaat vallen. Mogelijk zullen daar voor het Duranbad ook ambities op moeten worden geformuleerd maar dat moet in verhouding staan tot het gebruik en de kosten en dat wordt meegenomen in het onderzoek.

Ons Diemen leest in Het Parool dat in het Zuiderbad 10 kinderen op de wachtlijst staan. Misschien kunnen daar kinderen naartoe worden gestuurd. Diemen moet gaan voor een 50 m bad.

Wethouder Klaasse geeft aan ten aanzien van verkeer en vervoer dat er voor alle dagelijkse dingen gewoon budget is en er zijn veel dingen die plaatsvinden zoals bijvoorbeeld een onderzoek naar de oversteek bij de Weteringweg richting het Diemberbos. In de 2^e helft van het jaar wordt daar een onderzoek naar gedaan. In de kadernota worden alleen grote ontwikkelingen opgenomen. Als de raad bijvoorbeeld de fietsoversteek zou willen dient dat inderdaad in de kadernota te worden opgenomen maar dat besluit is nog niet genomen en het gaat ook om een bijzonder hoog bedrag in de orde van de grootte van de middelbare school. Soms zijn er kansen omdat je bijvoorbeeld een subsidie kunt krijgen via de Vervoerregio. Wat betreft de spooruitbreiding is een brug aan het spoor veel goedkoper en mooier ruimtelijk inpasbaar maar het is wel verstandig om eerst op de spooruitbreiding te wachten die nog in de planning staat en dan zou je dat in die investeringen mee kunnen nemen. Als de Ouderenpartij Diemen dit anders wil kan altijd een verzoek wordt ingediend maar graag daar een dekking bij.

Ouderenpartij Diemen memoreert dat de ontwerpen die tot nu toe zijn gepresenteerd inpasbaar waren met een eventuele toekomstige spooruitbreiding maar natuurlijk gaat het nu om de financiële consequenties.

Wethouder Klaasse zegt dat als het komt op 30-40 m van het spoor dat een enorme last geeft voor het hoekhuis op dat punt want die krijgt een enorme industriële stelling voor zijn deur. Als er een spooruitbreiding komt kun je vervolgens de fietsbrug daaraan vasthangen qua ruimtelijke inpasbaarheid.

Ouderenpartij Diemen vraagt waarom dit afwegingskader niet in de kaderbrief staat.

Wethouder Klaasse legt uit dat dit komt omdat het college niet van plan is op dit moment om een plan in te dienen bij de raad voor de fietsoversteek waarbij ook een budget aan de raad moet worden gevraagd. Het college wil kijken wanneer de mogelijkheden of kansen zich voordoen, bijvoorbeeld in het kader van subsidies of in het kader van een spooruitbreiding.

Ouderenpartij Diemen stelt dat wat de wethouder nu zegt nieuw is en dat had op zijn minst in de kadernota kunnen worden opgenomen. De ruimtelijke inpasbaarheid is, zoals het aan de raad is gepresenteerd, nooit een probleem geweest bij de laatste 3 varianten. De variant die de wethouder noemt op de hoogte van het spoor is altijd de minst wenselijke geweest qua inpassing maar het gaat er vooral om of de raad het wil en wat de financiële consequenties zijn. Het was bekend dat er subsidie zou worden aangevraagd bij de Vervoerregio maar dat dit afhankelijk zou worden gemaakt van een eventuele spooruitbreiding is nieuw.

Ons Diemen merkt op dat dit onderwerp niet in de kadernota staat en niet in het coalitieakkoord. Er komt nog een thema-avond over.

De voorzitter verduidelijkt dat het niet in de kadernota staat omdat het niet bij het college voor 2024 op de agenda staat en als de Ouderenpartij Diemen dat wil veranderen kan dat volgende week via een amendement of een motie.

Wethouder Klaasse zegt dat er geen enkele gemeente is die een goed werkende set aan prestatie-indicatoren heeft. Vanuit het college maar vooral vanuit de raad kan de ambitie komen en daarom wordt er ook in september een workshop georganiseerd door een professor die daar verstand van heeft. Dan kan met elkaar een slag worden gemaakt maar het is aan de raad waarop dient te worden gestuurd en vanuit het college en de organisatie wordt dan gekeken of die informatie makkelijk is aan te leveren.

Wethouder Everhardt geeft aan dat het college voorzichtig is met nieuwe beleidsontwikkelingen om financieel gezond te blijven maar tegelijkertijd zijn er een aantal thema's benoemd waaraan veel aandacht zal worden besteed en een van die thema's is kansengelijkheid en bestaanszekerheid. Het college wil in 2024 invulling blijven geven aan de steunimpuls en tegelijkertijd aan de aanpak van energiearmoede. Er zal ook een evaluatie komen van het gehele pakket van de steunimpuls. Er wordt extra formatie ingezet op armoede en schulden en de Participatiewet en er wordt van uitgegaan dat de aanpassingen van de wet die door de regering zijn beloofd ook zullen komen. Het college is dus niet van plan om te bezuinigen op armoedebeleid en bestaanszekerheid en daarom dient de Onafhankelijke Partij Diemen het indienen van een dergelijke motie te heroverwegen.

Er is sprake van een prima overleg met relatiebeheer van de stadspas Amsterdam. Op de meeste onderdelen is het ook gelukt behalve op het onderdeel sport. Dat loopt nog niet synchroon. De hoogte van de vergoedingen zijn bijvoorbeeld in Amsterdam lager dan in Diemen terwijl het aanbod passend moet zijn voor de kinderen in Diemen. Het college doet zijn uiterste best om daar meer duidelijkheid over te krijgen en tot dan kunnen alle kinderen gebruik blijven maken van het Jeugdfonds sport en cultuur en de Doe Mee regeling. Er is dus nog even wat extra tijd nodig om de aansluiting tussen Diemen en Amsterdam goed te kunnen garanderen. Zodra hier meer over bekend is wordt dat gedeeld met de raad.

D66 vraagt of als mensen een goedkoper abonnement willen afsluiten wel gebruik kunnen maken van de stadspas. Wanneer komt de wethouder op de afstemming met Amsterdam terug?

Wethouder Everhardt legt uit dat als het gaat om sport de kinderen nog niet kunnen gebruikmaken van de stadspas. Hopelijk kan in september of oktober meer duidelijkheid worden gegeven. Als dat niet lukt zal dat worden gemeld.

Het instrument verhuurdersvergunning is in onderzoek. Het college moet nog overwegen of dit het juiste instrument is. Als het goed is afgewogen wordt daarop teruggekomen bij de raad.

Wethouder Sikkes zegt dat zodra wat is te melden over het onderwerp contractmanagement dat zal worden gedaan. Het strandje staat op het netvlies van het college. In de begroting 2021 heeft de raad hiervoor budget vrijgemaakt en daarnaast is er cofinanciering vanuit de Groene Uitweggelden. Op dit moment wordt een soortenonderzoek gedaan opdat het ecologisch verantwoord is. Dat is ook een verplichting om het gesprek te kunnen aangaan met de provincie want die gaat uiteindelijk de beslissing nemen of het wel of niet mag. Hopelijk kan de raad hierover in het 4^e kwartaal van dit jaar worden geïnformeerd. De gemeente kan niet handhavend optreden met betrekking tot het zwemmen. Het mandaat hiervoor ligt bij Waternet en dat gaat specifiek alleen over de vaargeul. Dat maakt het dus heel ingewikkeld want waar is de vaargeul en waar mag er dus niet gezwommen worden? Het is zeer gevaarlijk om net buiten de vaargeul te zwemmen als er een boot langskomt vanwege de zuigwerking van de boot. De mensen mogen dus wel buiten de vaargeul zwemmen maar op eigen risico. Op springen van de brug is wel handhavend opgetreden want daar is de gemeente het bevoegd gezag voor en op het vast maken van trappetjes aan het meubilair. Dit staat op de website en er is ook een artikel over gepubliceerd.

Onafhankelijke Partij Diemen vraagt of de toezichthouders wel weten dat daar niet mag worden gezwommen want het is onduidelijk wie daar zwemmers uit het water haalt.

Wethouder Sikkes zegt dat in principe mensen niet door de gemeente uit het water worden gehaald als ze op plekken zwemmen waar het verboden is. De gemeente kan wel handhaven op grond van de APV. Als mensen bijvoorbeeld te veel geluid maken of verstorend optreden kan de gemeente handhavend optreden, ook als ze zwemmen in het water.

De heer Boog geeft aan dat de afgelopen 6 jaar extra is geïnvesteerd in toezicht en handhaving, onder andere door de inzet van straatcoaches en extra boa-capaciteit. Er zijn een aantal jongere boa's in de groep, wel met heel veel kwaliteit en potentie maar met minder ervaring, en dat vraagt iets meer ondersteuning in coördinatie en scholing. Er is inderdaad een wens om in de avonduren wat extra dingen te doen. Dat heeft ook te maken met de verschuiving bij de politie die de afgelopen jaren meer op de kerntaken is gaan zitten en de gemeente wil in dat gat springen met de boa's.

Ouderenpartij Diemen vraagt of ook wat betreft verkeersveiligheid in het gat wordt gesprongen dat de politie heeft achtergelaten.

De heer Boog zegt dat handhaving een integraal onderdeel is van de discussie over verkeersveiligheid.

Ouderenpartij Diemen stelt dat het ook gaat om bevoegdheden en die zijn er niet. De uitbreiding van de boa's kan dus niet ingezet worden voor de verkeersveiligheid zolang er geen wettelijke bevoegdheden zijn.

De heer Boog merkt op dat eerder is gewezen op experimenten die bij een aantal gemeenten zijn geweest maar dat is nu niet aan de orde. Er wordt nu even uitgegaan van de huidige wensen en behoeften vanuit de gemeente en die zijn duidelijk aangegeven in de kadernota.

D66 vraagt of de boa's nu niet 's avonds worden ingezet.

De heer Boog geeft aan dat de boa's deels ook 's avonds worden ingezet. De tekst in de kadernota is misschien iets te sterk maar het is nog te beperkt in de optiek van het college en daarom dit verzoek.

Ons Diemen stelt dat moet worden afgewacht of extra gelden ten aanzien van het armoedebeleid beschikbaar komen nu het kabinet is gevallen. Daarom is het goed dat het college voorzichtig is met de kadernota en voor straks met de begroting.

PvdA memoreert dat wethouder Everhardt net heeft toegezegd dat niet bezuinigd zal worden op armoedebeleid en op minimaregelingen.

Ons Diemen gaat het om de dekking ervan en met name dit jaar. Hopelijk is er een plan B voor de begroting 2024 voor als het tegenzit, dat het armoedebeleid toch op peil kan worden gehouden.

PvdA begrijpt dat ook Ons Diemen het heel belangrijk vindt dat het armoedebeleid op peil blijft.

Ons Diemen heeft willen benadrukken in dit kader dat de gemeente voorzichtig moet zijn met de komende begroting. Hopelijk komt er weer gauw een kabinet.

Wethouder Klaasse is het met Ons Diemen eens dat het voor de financiële zekerheid in de komende jaren niet helpt dat het kabinet is gevallen. Wat betreft verkeer wordt als stand beleid opgepakt onderzoek houdbaarheid veilige fiets- en voetgangersoversteek Weteringweg, verkeerseducatie voor verschillende doelgroepen waaronder Doortrappen, de realisatie van de verkeerstructuur in Diemen Zuid, de herinrichting van de hoofdassen in Diemen Centrum waarbij gekeken wordt of dat naar 30 km/h kan, een onderzoek naar maatregelen op de Weesperstraat, ook in relatie met de bouw van het Hof van Saan en daarin wordt al dit jaar gekeken in hoeverre ook een instructie van inritten kan worden gecreëerd ter hoogte van de Treubweg en de Venserweg bij het bedrijventerrein Verrijn Stuart.

Conclusie:

De voorzitter concludeert dat het voorstel als bespreekstuk naar de raad gaat.

5. Goedkeuring benoeming bestuursleden Stichting Florente Basisscholen

VVD complimenteert de stichting met het vinden van 2 nieuwe bestuursleden in deze tijd want het is lastig om nieuwe bestuursleden te vinden.

PvdA zegt dat het altijd fijn is om te zien als mensen zich maatschappelijk willen inzetten en de fractie bedankt het aftredende bestuurslid voor alle inzet.

GroenLinks sluit zich aan bij de woorden van de PvdA.

Onafhankelijke Partij Diemen is ook blij dat de vrijgekomen functies in het bestuur van de stichting worden ingevuld en dat zij expertise meenemen waardoor continuïteit in het bestuur is gewaarborgd.

D66 zegt dat de 2 leden die voor het bestuur worden voorgedragen kennis en ervaring hebben die een meerwaarde kunnen zijn voor het algemeen bestuur van de stichting en dat dit bijdraagt aan een bestuur wat bestaat uit leden met verschillende achtergronden en leeftijden.

Ons Diemen wenst de nieuwe bestuursleden veel succes met hun nieuwe functie. Hopelijk gaat het net zo voorspoedig met de openstaande vacatures in het onderwijs en hierbij een oproep aan mensen die zich als leerkracht met het onderwijs bezig zouden willen houden.

Ouderenpartij Diemen sluit zich daar volmondig bij aan.

Wethouder Klaasse sluit aan bij de complimenten die door de raad aan de stichting zijn gegeven en bij de wensen voor succes ten aanzien van de nieuwe bestuursleden.

Conclusie:

De voorzitter concludeert dat het voorstel als hamerstuk naar de raad gaat.

6. Mededelingen portefeuillehouder Boog

Er zijn geen mededelingen.

7. Jaarrekening 2022 en Begroting 2024 GR Amstelland-Meerlandenoverleg

Ons Diemen ziet veel verbeteringen in het overleg. Het is efficiënter geworden.

VVD onderschrijft de waarde van een goede regionale strategische samenwerking en afstemming want Diemen kan problemen niet alleen oplossen op sommige doelen. In het raadsvoorstel staat dat de maatschappelijke effecten van het overleg niet echt zichtbaar zijn. Welke onderwerpen uit het collegeakkoord zijn voor Diemen van belang om aandacht te geven binnen dit overleg? Welke hebben voor het college prioriteit binnen dit overleg en welke vooruitgang wordt door middel van deze regeling gemaakt? Wat was er zonder deze regeling niet gelukt wat nu wel lukt wel of lijkt te gaan lukken?

De heer Boog zegt dat de betrokkenheid van de raad bij de AM-regio en de organisatie ervan nu een stuk beter is geregeld. In het AM-overleg komen heel veel verschillende onderwerpen aan bod. Eigenlijk is dit een technische vraag want dan zou een lijstje moeten worden gemaakt van allerlei onderwerpen waar dit zichtbaar is. Op het gebied van regionale samenwerking wil het college, hopelijk in het najaar, duidelijk aangeven waar prioriteiten kunnen worden gelegd als het gaat om regionale samenwerking en dan komt het college vanzelf met de raad in gesprek over de prioriteiten in deze regionale samenwerking. In AM-verband wordt heel goed samengewerkt op het gebied van allerlei projecten van verkeer en vervoer, ruimtelijke ordening, duurzaamheid, bedrijventerreinen, economische zaken en zeker wonen.

Conclusie:

De voorzitter concludeert dat het voorstel als hamerstuk naar de raad gaat.

8. Zienswijze Beleidskader Mobiliteit Vervoerregio Amsterdam

Ouderenpartij Diemen leest in het beleidskader dat de Vervoerregio streeft naar brede welvaart met aandacht voor bereikbaarheid, inclusiviteit, gezondheid, verkeersveiligheid en duurzaam maar in het kopje Algemeen in de concept zienswijze komen deze 5 aandachtspunten niet terug. Er wordt wel een duurzaam bereikbare regio genoemd maar dat is een verwarrende formulering want niet bekend is wat hiermee wordt bedoeld. De zienswijze moet worden aangevuld en het standpunt van de gemeente dient duidelijker te worden geformuleerd in overeenstemming met de formuleringen in het ontwerp beleidskader.

Ons Diemen zegt dat het belangrijk is voor de inwoners om voldoende openbaar vervoer naar het werk, familie, winkelcentrum en vrijetijdsbesteding et cetera te hebben. Daarom mag het OV niet verder worden afgeschaald. Het is belangrijk dat er goede communicatie is bij veranderingen. Zo dienen bij wijzigingen in de dienstregelingen qua route van trams, bussen en metro's de bewoners vroegtijdig te worden geïnformeerd over de veranderingen en dat zij er eventueel nog op kunnen reageren. Zo is afgelopen voorjaar flinke commotie ontstaan over het afschalen dat het GVB eerst voor ogen had waardoor er routes en nummers zouden worden veranderd. Toen bleek bij de bewoners onduidelijkheid te bestaan over wat de verandering echt was. Door de tegemoetkoming van de gemeente Amsterdam gaat de afschaling uiteindelijk niet door maar bij komende wijzigingen dient er een duidelijke communicatie te komen richting de bewoners van Diemen waarin staat beschreven wat er verandert en of ze er eventueel nog op kunnen reageren.

D66 kan zich goed vinden in het beleidskader zoals een goed en fijnmazig OV-systeem en een inclusief mobiliteitsysteem zodat ook mensen met bijvoorbeeld een fysieke beperking makkelijk van A naar B kunnen komen. Deze visie past ook goed in het STOMP-principe waarbij het laatste stukje van de reis bijvoorbeeld kan worden afgelegd met een OV-fiets.

GroenLinks valt het op dat in de stukken van de Vervoerregio erg veel herhalingen zaten. Daaruit blijkt dat de stukken die in Diemen aan de raad wordt aangeboden toch veel beter zijn.

PvdA constateert dat in beide documenten de managementsamenvatting zeer lang is waardoor het lezen van de lange stukken minder nodig is. Verder komen er veel herhalingen voor. Het openbaar vervoer mag niet verder worden afgeschaald en dient ook betaalbaar te blijven. Ook in de gemeente Diemen leven mensen die voor een belangrijk deel afhankelijk zijn van het openbaar vervoer. Vaak werken zij in gebieden die toch al lastig zijn om met het openbaar vervoer te bereiken. Denk bijvoorbeeld aan de Sniep, de Stammerdijk en de Verrijn Stuartweg. Praktisch geschoolde werknemers worden op kosten gejaagd als werkgevers niet bereid zijn om de vergoeding voor reizen te verhogen. Veel van deze mensen werken op tijden dat er geen gebruik kan worden gemaakt van kortingsabonnementen of buiten de spits-regelingen. Een prijsprikkel, zoals bedoeld in het beleidskader, zou betekenen dat de gewone werknemer maar ook senioren en ouders met schoolgaande kinderen opgezadeld worden met hogere vervoerskosten. Daarnaast zal het openbaar vervoer dan verder leeglopen.

Veel Diemenaren zijn ontevreden over de heel smalle halte Alexanderplein op de route van lijn 19. Beter is dat er weer een ruime halte komt op de Mauritskade bij het Tropenmuseum. Het is een probleem dat fietsen steeds breder worden en meer ruimte vragen zoals modieuze bakfietsen waarmee kinderen van en naar school worden gebracht op de huidige fietspaden die weliswaar aan wettelijke normen voldoen maar waarbij ook geen rekening is

gehouden met bijvoorbeeld fat bikes die met hoge snelheid rijden. De politie zou hier meer op moeten handhaven.

Senioren verongelukken bovengemiddeld in het verkeer en dan gaat het vooral om senioren op e-fietsen. Misschien zou er aandacht moeten komen voor valtrainingen voor senioren. Plannen rondom een toekomstige IJmeerverbinding moeten kritisch worden gevolgd aangezien enkele voorstellen over het nog weinige groen van de gemeente zijn getrokken en dit het voortbestaan van station Diemen Zuid onzeker maakt.

VVD vindt de STOMP-methode een mooie methode. Het hoeft niet zo te zijn dat het openbaar vervoer overal moet komen want er dient meer aandacht te zijn voor wandelen en fietsen. Niet iedereen kan fietsen of wandelen en daarom is het belangrijk dat er wordt gezorgd voor veilige haltes en perrons en de auto mag niet worden vergeten want de reis met het openbaar vervoer duurt vaak veel langer dan met de auto. De theorie van de STOMP-methode is mooi maar kost best nog wel wat tijd en daarom moet ervoor worden gezorgd dat mensen ook gebruik kunnen maken van de auto.

Er was even sprake van dat lijn 19 en metro nummer 53 zouden worden stopgezet. Eerst moet worden gezorgd voor goede alternatieve maatregelen zoals goede fietspaden en HUB's om dit soort maatregelen eventueel te kunnen nemen. Kunnen wellicht een aantal van de geuite zorgen nog worden opgenomen in de zienswijze?

Er komen steeds meer (dodelijke) verkeersongevallen voor. De Vervoerregio heeft aandacht voor het aanpassen van de wegen en het aanpassen van het rijgedrag van de weggebruiker. In de beleidsnota wordt gesproken over de CROW-eisen. Dit zijn echter geen eisen maar suggesties die niet altijd hoeven te worden opgevolgd. Daarbij is het belangrijk dat het karakteristieke Noord-Hollandse landschap in stand wordt gehouden. Mensen hebben een eigen verantwoordelijkheid en dienen zich te houden aan de verkeersregels want dan kunnen veel ongelukken worden voorkomen en hoeven minder wegen voor veel geld te worden aangepast. De natuur kan dan ook beter in stand worden gehouden.

Als het druk is in het verkeer letten de mensen weinig op andere weggebruikers terwijl handhaving nooit wordt gezien in Diemen. Het is een verantwoordelijkheid voor de gemeente als overheid om er iets over te zeggen in het beleidsplan maar ook in de zienswijze.

De voorzitter legt uit dat de STOMP-aanpak betekent dat de Vervoerregio maatregelen neemt in de volgorde van stappen, trappen (fietsen), OV gebruik, mobiliteitsdiensten en privéauto. Het is niet zo dat de tramlijn in Diemen gaat verdwijnen als die een ander nummer zou krijgen. Datzelfde geldt voor metronummer 53 die eventueel een ander nummer zou krijgen maar ook zeker niet gaat verdwijnen.

VVD begrijpt dat metronummer 53 een ander nummer krijgt maar ook een andere route gaat nemen en dat is vervelend.

De voorzitter geeft aan dat er een extra overstap kan komen maar het is zeker dat de tram en de metro in Diemen niet gaan verdwijnen. Misschien wordt de route iets anders.

VVD vindt het een probleem dat metro 53 niet meer naar het Centraal Station rijdt.

De heer Boog merkt op dat de eerste zin in de conceptzienswijze is dat de gemeente zich herkent in de beleidsdoelen uit het ontwerp beleidskader mobiliteit en deze ondersteunt. Daarmee ondersteunt de gemeente ook het hele principe van brede welvaart. Als dat tot onduidelijkheid leidt is het prima om dat nog even te bevestigen in de tekst en om exact die woorden over te nemen en om het principe brede welvaart nog eens hier te noemen. Het zal dus tekstueel worden aangescherpt.

Begrepen wordt het punt van de VVD over de communicatie met betrekking tot wijzigingen in openbaar vervoerlijnen want er was inderdaad veel onduidelijkheid over wat de voorstellen precies waren. Ze zijn nu voorlopig van de baan maar sommige mensen dachten dat er überhaupt in Diemen geen tramlijn meer zou zijn. Daar was absoluut geen sprake van. Het zou worden vervangen door tramlijn 7 maar dat zou voor Diemen verder weinig consequenties hebben gehad. In de route in Amsterdam zou het wel gevolgen hebben gehad maar nu leek het alsof er in Diemen geen tram meer zou stoppen en daar was geen sprake van.

Dat gold deels ook voor de metrolijn 53 want met de nieuwe metrolijn moest je straks overstappen richting station Amsterdam Centraal maar dat betekende niet dat er geen metrolijn meer in Diemen zou stoppen hoewel dat soms wel werd gesuggereerd. Je kunt van mening verschillen of de overstap naar Amsterdam Centraal een goede wijziging is want sommige mensen krijgen nu via de andere route wel een rechtstreekse lijn naar waar zij bijvoorbeeld werken. Sommige mensen waren bij de wijziging met betrekking tot tramlijn 19 ook ontevreden maar anderen waren juist blij met die wijziging. Het is inderdaad heel belangrijk om daar goed over te communiceren en bij de nieuwe concessie voor 2025 zal bij de Vervoerregio worden aangekaart dat ze heel scherp moet zijn in de communicatie over mogelijke wijzigingen want dat kan anders tot veel onduidelijkheid en onbegrip leiden. Het niet verder afschalen is inderdaad heel belangrijk en de betaalbaarheid en de toegankelijkheid van het openbaar vervoer komen duidelijk in dit beleidskader. De smalle halte op het Alexanderplein is een bekend knelpunt en dat is al eerder vanuit de gemeente Diemen aangegeven. Hopelijk leidt dit in de toekomst tot aanpassingen maar er zal aandacht voor blijven. Het punt van de fietsende ouderen gaat lokaal worden opgepakt in de eigen mobiliteitsvisie. Later in het jaar wordt hiermee een start gemaakt en in het aspect verkeersveiligheid is de doelgroep ouderen een belangrijk onderdeel. Het is verstandig om de CROW-richtlijnen als basis te gebruiken bij inrichtingen en herinrichtingen maar het blijft altijd een bredere afweging. Natuurlijk moet je de nadelen voor de natuur en de uitstraling voor een bepaald gebied overwegen maar als er mogelijkheden zijn om een gebied verkeersveiliger te maken die weinig nadelige gevolgen hebben op andere terreinen moet je die kans natuurlijk pakken. Natuurlijk hebben mensen ook een eigen verantwoordelijkheid in het verkeer want het gaat ook om het gedrag van de weggebruiker. Daarbij is handhaving een belangrijk punt. De Vervoerregio handhaaft zelf niet. Handhaving zal worden betrokken bij de discussie over de eigen mobiliteitsvisie.

Ouderenpartij Diemen heeft het gehad over de doelgroep ouderen maar ook de doelgroep jongeren tussen de 13 en 23 jaar levert veel verkeersslachtoffers op. Die rijden soms op een fat bike met de telefoon in de hand door het hele dorp of mensen denderen maar door met hun bakfiets zonder op andere weggebruikers te letten. De doelgroep jongeren mag ook speciale aandacht hebben in de eigen mobiliteitsvisie.

De heer Boog herhaalt dat voor de besluitvormende raad een aantal aanpassingen worden gedaan in de concept zienswijze zoals door de Ouderenpartij Diemen aangegeven. Zeker ook de jongere doelgroep vergt veel aandacht in het kader van de verkeersveiligheid en in de eigen mobiliteitsvisie zal ook die doelgroep expliciet worden benoemd.

Conclusie:

De voorzitter concludeert dat het voorstel als bespreekstuk naar de raad gaat.

9. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 22.40 uur.